ԹԻՒ 421 Զ. ՏԱՐԻ ՇԲՋԱՆ Թ. 1874 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Մամլոյ իւրաքանչիւր շրջանը 32 օրինակ է։
Խորհրդարանութեան տեղն է Պոլիս, Զինեֆիրլի խան վերի յարկ թիւ 18։
Դուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին դինը դահեկան կանխիկ 60
Կիսաշրջանը » » 30
Մէկ թիւը փարայ 50
Ծանուցման տողն է դահեկան 2

75ի ՏՈՒՐՔԸ

Ի՞նչ կուզէք ինէ, կը պօռար անցեալ օր Պատրիարքարանի մէջ մեր խելօք Դաւիթը. ի՞նչ կուզէք ինէ. հարիւր հոս տուր, յիսուն հոն տուր. ներս մտիր՝ ատակ տուր, դուրս ելիր՝ ատակ տուր. աս տուր տուր, վե՞ր ելլը։

— Լռէ՛, կըսեր կարճահասակ, թխադէմ և ակնոցաւոր անձ մը. ի՞նչ կը պոռչտես. պարտքդ տուր որ իրաւունքդ ալ վայելես։

— Աղբար, ո՛ւր տեսնուեր է որ իրաւունքը բռնի վայելել տան մարդուս։ ես իրաւունքէս վազ անցայ. իրաւունքս ձեզի տըուի. ալ անոր պէտք չունիմ։

— Ի՞նչ, իրաւունքէդ կը հրաժարիս, մի՛թէ ատանկ բան կըլլա՞յ. անկէ ետքն ի՞նչ ընելու է. դուն քուէ չտաս ան քուէ չտայ. հապա քուէն ո՛վ տայ. 7½ քուէով երեսփոխանները ընտրուին. պարտքդ չուտ ըրէ տուր, որ երթաս քուէդ ալ տաս։

— Աղբար, ահա հոդ է ձեր սխալը. վարչութիւնն ըսեր էր թէ ով որ 75 դրչ չտար, քուէ ալ պիտի չտայ, արդ ես ո՛չ 75 կուտամ, ո՛չ ալ քուէ. թողէք զիս և սա գործս տեսէք; վարչութեան նոր որոշման համաձայն։

— Ի՞նչ կըսես. հիչ ատանկ բան կըլլա՞յ. վերջը մարդ 75 չտար, քուէ ալ չտար. վարչութեան հրատարակութիւնը սխալ հասկըցեր է. 75 տալու կարողութիւն ունեցողներէն 75 ը պիտի ուզուի, թէեւ ան քուէ ալ չտայ. ուզուած ժամանակը չտայ նէ՝ գործով Պատրիարքարան գալուն պէս պիտի առնեն իրմէ. հիմա հլամէ՛ տուր պարտքդ որ գործդ տեսնուի. և դարձեալ հոդ տար որ քուէէդ ալ չզրկուիս, քուէի ատեն՝ քուէդ տաս. ատանկ չընենք նէ, Պատրիարքարանի պիւտճէն մէջ կը խաղայ . . .։

Խեղճ մարդն «անանկ է նէ՝ ես սխալ հասկըցեր եմ» ըսելով հինգ տարուան 75 ները վճարեց ճըվճըվալով։

Վարչութեան պարտքն է որ իր որոշումը սխալ չհասկցնելու միջոցները գործածէ. թէ որ իրօք 75 չտուողէն քուէ չպիտի առնէ, ուրեմն Պատրիարքարանի մէջ 75 նոցին դու-

մարն ալ թող կնքէ, և տարեկան 200 հազար ղրշ եկամուտէն վաղ անցնի։ Եթէ աս չկրնար ընել, չկրնար նաեւ քուէէ զրկելանոնք, որ թէեւ 75 վճարելու կարող նշանակուած են, բայց վճարած չեն ցարդ. զի օր մը անոնցմէ պիտի պահանջէ այդ առնելիքը։

Ընդհակառակն վարչութիւնը պարտական է իմաց տալ անոնց որ 75 չտալու համար քուէ չեն տար, թէ քուէ չտալով 75 ի վճարումէն չեն կրնար ազատիլ բնաւ։ Ասանկով քուէարկութեան իրաւունք ունեցողները նկատելով որ ուզեն չուզեն օր մը պիտի վճարեն 75 ները, կըսկսին հետզհետէ մասնակցիլ քուէարկութեան, դէթ իրենց իրաւունքը գործադրած ըլլալու համար։

ԻՐԱՒԱՐԱՐ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎԻՆ Ա. ՆԻՍՏԸ

Խրիմեան Սրբազանի հաշուական խնդրոյն համար վարչութեան կողմէն կարդեալ իրաւարար Մասնաժողովը, Ց. Եղիազարեան և Տ. Կիւմիւշկէրտանեան էֆէնտիները, երէկ գիշեր ժամը 7 ½ ին Ա. Նիստն ըրին։

Նախ՝ ինչպէս որ բնական է, իրարու հալ խաթիրը հարցնելէն, և 5–10 սիկար ծխելէն ետքը, Ց. Ե. էֆէնտին առաջաբանութիւն ընելով, կըսէ.

Ես այս խնդրոյն մէջ չմտնելու ուխտ ըրեր էի. վասն զի աղէկ գիտէի որ խղճի մտօք իմ պաշտօնս պիտի չկրնամ կատարել. բայց ի՞նչ ընեմ այն քանի մը մարդոց, որք կերևայ թէ Խրիմեան Սրբազանէն ներշնչեալ էին, եկան ինծի և շատ աղաչեցին որ այս պաշտօնն ընդունիմ. ես կանխաւ ըսի իրենց թէ, խղճիս թելադրութեանը կանսամ, անոր խօսքէն չեմ կրնար ելլալ, և զիս ճանչցողները գիտեն որ դիտցածիս և խօսածիս վրայ այնքան կը պնդեմ, որ աշխարհ մէկ ըլլայ, զիս իմ դիտցածէս և իմ խօսածէս ետ չեն կրնար դարձնել։ Ես արդէն կարդացած. հարցուցած և համոզուած եմ որ Խրիմեան Սրբազան իրաւունք չունի, և այնքան չունի, որ այս իրաւարար մասնաժողովը կազմել տալու ալ իրաւունք չունէր. այս իրաւարարութիւնն ալ ինծի կերևայ, թէև չեմ պնդեր, որ Օրթագիւղի մէջ ծնած է. թիճարէթի դորձերու մէջ դատաւորները կրնան յղանալ այս միջոցը։ Ինչ որ է. ես համոզումս կանխաւ ըսի. տեսնենք ձեր համոզումն ի՞նչ է։

Տ. Կ. Ես ալ ի սկզբան այս պաշտօնն ընդունել չուզեցի, բայց եկուր տես որ, Խրիմեան սրբազանին ոտքը կելլայ՝ գլուխը չելլար մեր տունէն. շատ անգամ երեսն ի վեր ըսած եմ թէ դուն իրաւունք չունիս աւելի ստակ պահանջելու, մանաւանդ որ դուն տակաւին շատ հաշիւներ ունիս որք անվճար թողուցած ես։ Արդարև ես ի սկզբան կը կարծէի որ Խրիմեան սրբազան ինչ որ է՝ է, բայց ստակի խնդրոյն մէջ անմեղ է, և իր վրայ զրուցուածներն ամէնքն ալ սուտ են, սխալ են, և թշնամութիւն, բայց ետքը ետքը իմ ըմբռնմանս բոլորովին հակառակն ելաւ։ Խրիմեան սրբազան Պատրիարք չէ եղեր, այլ զարպհանէի մէմուր, մալիյէ նազիրի, բանը գործը դրամ հաւաքել, էմանէթներ պահել, վաճառականութիւն ընել է եղեր, և ինքզինքը բոլորովին առեւտուրի մարդ ըրեր է։ Ահա իմ արդի համոզումս, չեմ գիտեր թէ վաղը ի՞նչ համոզում պիտի ունենամ։ Դժբաղդ բնութիւն մ՚ալ ունիմ որ երբեմն մարդու երեսին կը համարձակիմ իմ համոզումս ըսել, և երբեմն ալ չեմ կրնար ըսել։

Ց. Ե. Շատ աղէկ, հիմա ի՞նչ պիտի ընենք։

Տ. Կ. Իրաւ որ չեմ գիտեր. անգամ մը մեզի եկած պաշտօնագիրը կարդանք ի՞նչ կըսէ։

Ց. Ե. Պաշտօնագիրը կըսէ թէ Խրիմեան սրբազանի հաշիւներուն իրաւարար եղած է։

Տ. Կ. Աղէկ, այդ հաշիւներուն մէջ երկու կողմանէ տարբերութիւն կա՞յ. վարչութեան և Խրիմեանի մէջ թուանշանի սխալ կա՞յ որ

իրաւարար մասնաժողովը քննէ։

Թ. Ե. Իմ դիտցածս չկայ. Վարչութիւնը կըսէ որ Խրիմեան 100 այսքան հազար ղրշ. առած է, Խրիմեան ալ կըսէ որ այդչափ ղրշ. առեր եմ։

Տ. Կ. Էյ, աղէկ, երկու կողմն ալ առածնին և տուածնին կը խոստովանին, ուրեմն քննելու ի՞նչ կայ։

Թ. Ե. Բայց Խրիմեան կըսէ եղեր թէ ես իմ ամսականս առջի օրէն 10000 ղրշ դիտեմ։

Տ. Կ. Բայց այդ մեղի ի՞նչ կը վերաբերի, մենք ի՞նչ կարող ենք ամսական որոշելու. այդ պաշտօնը Վարչութեան կը վերաբերի. արձանագրութիւնները կըսեն որ Խրիմեան իրաւունք չունի, արդի Վարչութեան կը մնար գործը ընդհանուր ժողովոյ տանիլ, մեզի ինչու կը յանձնէ։

Թ. Ե. Կերեւի որ Վարչութիւնն ալ ժամանակ անցնել կուզէ։

Տ. Կ. Բայց մենք պարապ ժամանակ չունինք անցնելու. լուծնալու ալ մօտ է. պատկելու ժամանակ է. բարեկամի խաթեր համար առանկ անհանգստութիւններ կրելու ալ կարողութիւն չունիմ։

Թ. Ե. Ես ալ ճիշդ ձեզի պէս կը մտածեմ. մանաւանդ առանկ խնդրոյ մը համար, որ ոչ մեզի կը վերաբերի, ոչ իրաւարարութեան. թող որ բամբասանք ալ կայ. բոլոր աղդին առջեւ ելած խնդիր մը ո՛վ կարող է լուծել, և ան ալ մէկ դիշերուան մէջ։ Ուստի ի դիշեր բարի. նորէն կը տեսնուինք։

Տ. Կ. Երկրորդ նիստ չըրած նախ աղէկ մը մտածենք և մեզի դալիք անպատուութիւնն ալ հաշուի դնենք. աղդի ղրամը փուշ է, ուտողին կոկորդին մէջ կը խրի. 5 փարան վնտռելու է, չէ թէ 50—100 հազար ղրուշը։ Մտածենք նէ՝ աղէկ կըլլայ. ի դիշեր լոյս բարի։

Խմբագիր.

Ի նպաստ Բուլմէլի Հիսարու Աղդ. երկսեռ վարժարանի աղքատիկ Ուսանող մանկտեաց բաժանորդագրութիւն մը բացուած է՝ յիշեալ վարժարանի Հոդաբարձութեան կողմանէ մէն մի բաժին ամսական 1 արժաթ մէճիտ հաշուով։

Մինչ ցարդ սոյն բաժանորդագրութեան ստորագրուողներուն անձանց ցանկն է հետեւեալը

Գեր. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս Բ-ԺԻՆ	Ա.	Դ.
Նարպէյ ամսական	10	10
Վսեմ. Նուրեան Յովհաննէս էֆ.	5	5
Մեծ. Յակոբ էֆ. Ասատուրեան	1	1
» Պօղոս էֆ. Գրիգորեան	1	1
» Արամ Յովսեփ էֆ. Գաւաֆեան	1	1
Բովանդակութիւն	18	18

Մեր շնորհակալիքը մատուցանելով վերոյիշեալ պատ. նուիրատուաց այս առթիւ հրաւէր կը կարդամք մեծ. Ազգայնոց որ իւրեանց դրամական նպաստը չը զլանան յիշեալ աղքատիկ վարժարանին և ինքեանք եւս մասնակցին յիշեալ բաժանորդագրութեան։

Նաեւ պարտ կը համարիմք յանդուգնել ուսումնասէր ազգայնոց և նուիրատուաց որ բարեհաճին այցելել երբ և կամին յիշեալ վարժարանը և նորա ընթացքին ու կացութեան նկատմամբ հարկաւոր և պատշաճ դիտողութիւնքն ընել։

. . . Խմբագիր, խնդրելով որ ներկայս ձեր պատուական թերթի միջոցաւ ի լոյս ընծայէք կանխաւ կը մատուցանեմք մեր անկեղծ շնորհակալիքը։

14 հոկտ. 8 Ի դիմաց Հոդաբարձ.
Ր. Հիսար Մ. Բուռնէն Սէֆերեան

ԵՐԳ ԿՈՒՍԻՆ

Պայծառ էր օդ և երկին,
Աստեղք համայն լուսավառ,
Կապուտակին ի կամար,
Փայլէին և ջողային։

Բնութիւնն ամբողջ կը նիրհէր,
Սոխակը էին ի խոր քուն,
Եւ վէս նոճեաց սոսափիւն,
Ամենուրեք կը լսուէր։

Նոյնպէս նաև յիւրն ի ծիր,
Իբր ըզդշխոյ գիշերին,
Արծաթածիրն այն լուսին,
Դպաէր 'Հեռուստ լուսաձիր։

Ջեփիւռն ի թև ի թեթև,
Ընդ ոստախիտ դալարիս,
Խաղայր կարծես, և առ խս
Ուղղէր իւր բոյր մըշտատև։

Սակայն ի խորն անտառին,
Մի ձայն անուշ կուսական,
Իբր ըզքնար բազմաձայն,
Երգէր մեղմիկ ու մեկին,

Սքրացայ անդէն անյորդոր,
Գանել այն ձայն փքրկարար,
Սրտիկս փարել յայն քնար,
Հոգւոյս միակ իմ հատոր։

Ո՜հ, այն ձայնին եղեալ,
Խոցեց զիմ սիրտ և հոգին,
Այն շունչն էր որ ինքնածին
Ծէր մ' յիս յարոյց • սէ՛ր անշէջ։

Ներա ձայնին երբ լըսեր,
Թըրթռում քաղցրիկ և հնչիւն,
Կարծես նոյն իսկ բընութի՛ւն,
Իւր պերճութեամբն կը հրճուէր։

Մ. Կ. Ն.

ՄԵՆԱՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԶԷՆՔ ՄԸ

Վանցիին մէկը Պողազ-Իչիի շոգենաւերուն մէկուն մէջ նստած ատեն, յանկարծ շէնք շնորհք հագուած Եւրոպացի մը ներս կը մտնէ իւր տիկնոջը հետ, որոնք Վանցիին առջևէն անցնելու ատեն Մէվգըն երթալու համար, տիկնոջ ոտքը Վանցիին ոտքին հանդիպելով անանկ կը սարսի որ քիչ կը մնայ երեսին վրայ վար իյնալու։ Եւրոպացին թեւն առած տիկինը իյնալէն բռնելով, այս դէպքը Վանցիին ո՛չ թէ անկրթութեանը, այլ դիտմամբ ընելուն կուտայ, ուստի և պատուոյ փոխարինութիւն պահանջելու համար, ի նշան մենամարտութեան, աջ ձեռքի ձեռնոցը Վանցիին վրայ կը նետէ, Վանցին ալ ասկիկայ Եւրոպացիին անկիրթ բարկութեանը տալով, ինքն ալ ձեռնոցին թեւը առնելուն պէս Եւրոպացիին երեսին կը նետէ։

Եւրոպացին Վանցիին ըրած այս ինքնաբերաբար շարժմանը՝ իր գիտցած նշանակութիւնը տալով, այնպէս կը հասկնայ թէ Վանցին իւր ըրած մենամարտութեան առաջարկութիւնը ընդունած էր, ուստի անմիջապէս Վանցիին քովը դալով կը հարցնէ թէ ի՞նչ զէնք ընտրել կուզէ։

— Ի՞նչպէս զէնք, կը հարցնէ Վանցին զարմանքով, զէնքն ինչ պիտի ընեմ։

— Ի՞նչ ըսել է, չէ՞ որ Գալատիի հրաւէրս ընդունեցիր վրադ նետած ձեռնոցս նորէն ինծի դարձնելով։

Վանցին այս լսելուն պէս իսկոյն կը հասկընայ թէ իւր պարզմտութեամբ ըրածը նշանակութիւն ունի եղեր և ասով դլխուն փորձանք մը բացեր է, առանց խռովելու, ոտքի կելնէ, ու ձեռքը Եւրոպացիին երկնցնելով,

— Շատ աղէկ, կըսէ, կընդունիմ հրաւէրդ։

— Ո՞րն է ուրեմն ընտրել ուզած զէնքերնիդ։

— Դուք ընտրեցէք, կը պատասխանէ Վանցին։

— Ոչ, կը պատասխանէ Եւրոպացին, օրէնքը կը պահանջէ թէ, քանի որ հրաւէրն իմ կողմէս է, զէնքի ընտրութիւնը քենէ պէտք է ըլլայ։

— Շատ աղէկ։

— Ուրեմն ընտրեցէք տեսնեմ զէնքերնիդ,

ո՞ՐԸ կուզէք, սո՞ւր, դաշո՞ն, սարճանա՞կ, րիվո՞լվերը, ի՞նչ։

— Ո՛չ, սառնց մէկն ալ չԷլլար։

— Ո՞ՐՆ Է ուրեմն ընտրել ուզածնիդ։

— Կեցի՛ որ ըսեմ, չէ՞ մի որ զէնք ընտրելնուս պատճառը կա՛մ դուն ինձի կա՛մ ես քեզի պիտի սպաննեմ։

— Անտարակոյս։

— Ուրեմն, պէնէֆ մը օղի դուն առ, պէնէֆ մը ես . . .։

— Է՛յ, կըսէ զարմանօք եւրոպացին։

— Մէյմէկ ալ դաւաթ կ՚առնենք, դուն կը տնկես ե՛ս կը տնկեմ, մեր երկուքին ո՛ՐՆ որ առաջ ճաթելու ըլլայ նէ՝ միւսը պոռելն վաստակած կըլլայ։

— Ատանկ սոսկալի մահ կըլլա՞յ մի եա, կը հարցնէ եւրոպացին։

— Զարմանալի՛ բան, կը պատասխանէ վանցին, մեռնելուն աղէկը կըլլա՞յ մի, երբոր դէմ նետելու համար մինակ սարճանակ չէ՛ եա, մեր այս անդամ նետածը օղի՛ թող ըլլայ։

ՓԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն տես էջ 420)

ՄԱՍՆ Զ.

Ո՞Ր ԲԱՆԵՐԷՆ ՊԷՏՔԱՆԱԼ ՀԱՐԿ Է.

Այս ամսուան մէջ օրուր օրմաղ տաճկի քով սիկառա ծխելէ։

Գարաքէօյի կամուրջին դլուխը « ճիճի ունիմի » պէս սատէպ ժամացոյց նայելէ։

Օրուան վաստակդ դիշերը կնկանդ խմացընելէ։

Խմբագիրներու քով սատակի վերաբերեալ խօսք բանալէ։

Կերամոպոլ ունեցող տան մը մէջ Մամուլ կարդալէ։

Քիթդ խնջած ատեն թառամայի պօռաղանի պէս հնչեցնելէ։

Կայծակէ և որոտումէ վախցող մարդու քով փորդ կուկուայնելէ։

Մատամաղէշներու հետ հարսանեաց վերաբերեալ նիւթոց վրայ խօսակցելէ։

Ախլեադը պօղուդին ՈՒՄՈՒԸ ԲՕԼԷՊԷՊՅԷ վրայ խմբագրած խորհրդածութիւնները (՛) կարդացած ատենդ խնդալէ։

ՄԱՍՆ Է.

ԿԵՐԱԿՈՒՐ ՈՒՊԵԼՈՒ ԱՊԷՆ Ի՞ՆՉ ԸՆԵԼՈՒ Է.

Կերակուր կերած ատենդ միշտ նայէ՛ որ շատ չը խօսիս. այլ ուրիշը խօսքի բռնելատալով դուն մտիկ ընես։

Բարեկամէ մը սեղանի հրաւիրուած ատենդ երբ տեսնես որ չախորժած կերակուրդ բերուի, չըլլայ որ չախորժիլդ յայտնես, այլ սեղանին վրայէն ատաճնակրկիտ մը առնելով, մինչև որ ուրիշ կերակուր մը դայնէ, ակռայիդ հետ լ՚ուաղա՛։

Թէ տանդ մէջ և թէ ուրիշ ո և է տեղ մը սեղանի նստած ատեն չըլլայ որ տղու քով նստիս, վասն զի տղան հոգամ ըսելով, սեղանէն դուն անօթի կելնես։

Կերակուր կերած ատեն եթէ բերանդ երի ու դուն ալ յանկարծ ՈՒՖ պօռասնէ, հարցուելու ատեն առանց բերանս երեցաւ ըսելու լեղուս խածիբսէ։

ՄԱՍՆ Ը.

ԾՆՈՂՈՑ ՀԵՏ Ի՞ՆՉԷՍ ՀՈՐՈՒԵԼՈՒ Է.

Հայրդ մայրդ ինչ որ ըսեն, չըլլայ որ դէմ գործելով անհնազանդ գտնուիս. և նայէ՛ որ անոնց գացած ճամբէն դուն ալ երթաս։

Եթէ քենէ ի դատ ուրիշ եղբայր ունենաս և հայրդ ալ խիստ հարուստ ու ծեր ըլլայ նէ ջանա որ հօրդ համարմունքն ու սէրը աւելի քու վրադ դրաւես, որպէս զի Վերջին օրհնութիւնքդ քիչ մը պակաս ընդունիս։

Եթէ հօրդ սատակի կամ թէ ուրիշ որ և իցէ բանի մը առաջարկութիւն ընել ուզես նէ մօրդ բերնովը ընել տուր։

Շարունակելի

ԵՐԿՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐ

Վէնսան նէ՞ հարցէր ։

— Սուս օլ միսիւ սօուգտան եանա պէնտէնիզին հալի բէք ֆէնա տըր ։

— Մօնշէռ օ թարաֆը գաբայըվէր , չիւնքի իւչ կիւն տիւր պէնտէ տուտուրմուն եունլու ֆիստանընընը եօգարըսընը կէօմլէյիմին ալթընտան կիյիեօրըմ։

— Պիրատէր նէ՞ եարատաճաղ պէօյլէ , չու գասըմըն հէր սէնէ պաշըմըզա կէթիրտիզի պէլայը կէօրիւեօ՞րմըսըն , ճանըմ եաղըն սօֆ բալթօ վէ ուճուզ ինճէճիկ շէյլեր իլէ կէչիրիեօրսըն , պիր տէ գըշ կէլինճէ գալըն բալթօսու տըր , ճիզմէսի տիր , մուշամպասը տըր, հանկը պիրինի սէօյլէյիմ, էյ չիմոի պիզի պու մէսարիֆլէրէ տիւշար իտէն չու ինսաֆսըզ գասըմտէյի՞լ մի եա ։

— Սահիհսին միւսիւ , տիւն ադշամ եօրկաքինին տամատը իլէ Տողրուտան կէչիեօրըզ· չու գըշըն կէլմէսի ֆիքրիմէ կէլինճէ լաֆըմը շաշըրտըմ տէ քօնսոլիտին էնմէսինին իւզէրինէ միւթալաա իտէր իքէն , ադըմ գալգսըն տա Սուտանզոլ Օսմանիյէ թէատրոսունա գատար կիթիսին · էյ կայրու պիր այըպլը գալայըմ քի օլուր իշլէրտէն տէյիլ ։

— Ճանըմ սէնին տէ չու տալիքն հալլերին բէք չօգ տուր , կէչէն ադշամ տա Վէրժինի իլէ պահճէյէ կիթմիշին · զավալը գըզը պէրիտէ պըրադարադ ըէթրի իլէ լաֆա թութուլմուշըն , գըզ տա սէնի գայրպ էթմիշ իտի ։

— Էյ չու լաֆլարը պէրթարաֆ էթ ճանընը սէվէրսէն , սէօյլէ պանա պիր իտեա վէր, պու գըշ թէատրիքլերինի նասը՞լ կէօրէճէյիզ, պէնտէ բարա եօգ , սէնտէ տէ էյի պիլիրիմ օրթալըգ ահ կէլէյիտիմ։

— Նէ՞ տէրսին արգատաշ պիրէր պուքրէշ բրօմէսի ալալը՞մ մը , պէլքի պիրէր չէյ վուրուր տա , պու տիւշիւնճէլէրտէն խէլաս օլուրուզ ։

— Ատամ սէնտէ օ բաղդ պիզտէ օլայըրը, պու սէնէ Պէօյիւքտէրէտէ պիզիմ արգաշլարատան չօղ լարը պիրէր զէնկին եէրէ չթտըլար, հիչ տէյիլ իսկ պիզտէ քէնարտան գուշանը ըարգ ։

— Էյի եա բէք ալա , նէ եաբալըմ։

— Պանա դալըրսա մօնշէռ , կէնէ պիզի վանք սէօքէր , վարդապետ օլաճաղըզ տէյէրէք կիտէրիզ թա քի շու դըշը կէչիրէնէ գատար ։

— Զօճուգ մըսըն հիչ էօյլէ չէյ օլուր մը ։

— Օլմասա պիրէր եալանտան հասթալըգ մահանա իտէրէք էվտէն տըշարը չըգմասագ նա՞սըլ օլուր ։

— Ամֆերիմ կէօրտիւն միւսիւ , պու պուլուշունա պէյէնտիմ, էօյլէ իսկ հավալար պիր աղ տահա պօզուլտուղու կիպի , սէն էվէ պանա հաՀա կէուրէյ կէլ։

ՄԱՆՐ—ՄՈՒՆՐ

Մարդուն մէկը Տէր Երեմիա քահանային երթալով կը հարցնէ թէ , քեղի համար վարպետ աստղաբաշխ է կըսեն կոր , ըսէ՝ նայիմ աշխարհիս մէկ ծայրէն միւսը քանի՞ ժամէն կերթըցուի ։

— Ամմա գատար հա՝ հարցնելիք բանդ , եա այդ չափը գիտնալու ըլլամ նէ կը հանեմ։

— Դուն ինձի հանէ՝ սըկէ մէճիտիէ մը տուր , տէր պապա , ե՛ս ըսեմ քեզի ։

Քահանայն բնականաբար հեռաքրքիր ըլլալով իր չըգիտցած բանին վրայօք ատանկ պարզ և ռամիկ մարդէ մը առնելիք պատասխանին , սակարկութեան կը մտնէ և դործը 2 ղրշի կը կապէ ։

— Է՛յ 2 ղրշը քիչ չէ՞ մի եա՝ տէր պապա , կըսէ մարդը ։

— Վնաս չունի , Պաղտասարեանին դէմ բացած դատս վաստակելու ըլլամ նէ կը հանեմ քիչ մը բան տահա կուտամ։

—Է՛հ , բէք աղէկ ։

— Ա՛ռ սա՛ նայինք երկուքնոցը տէ, ըսէ՛ նայինք աշխարհիս մէկ ծայրէն մինչև միւս ծայրը քանի՞ ժամէն կ'երթուի։

— Տասներկու ժամէն։

— Ինչէ՞ն գիտնա՛ ատանկ ըլալը։

— Ինչէ՞ն պիտի գիտնաս, չե՞ս տեսներ կոր արեւը մէկ ծայրէն կ'ելլէ կոր, 12 ժամէն մինչև միւս ծայրը կը քալէ կը հասնի կոր։

— Օրհնած ատ իմ քովս չըկար։

— Ի՞նչը, տասներկու ժամը։

— Չէ՛, ամենուն գիտցած բանը ըսելով ինծի պէս մարդէ մը 2 ղրուշ կորզելը։

* * *

Պ. Արմենակ, քաղաքական ի՞նչ լուր ունիս։

— Ի՞նչ լուր պիտի ըլլայ, երէկ հեռագիրը կ'ըսէր թէ, Լոնտրայի Թայմզին հրատարակածին նայելով Աւստրիա Բ. Դրան հաճութեանը չ'սպասելով, Բուլմանիոյ հետ առեւտրական դաշնադրութիւն մը պիտի կնքէ եղեր։

— Իրա՞ւ կըսես, էյ ինչո՞ւ թուղթերը չինկան անանկ է նէ։

— Փառք տալու է մեր փոՀՀին որ այսօր քիչ մը կանուխկէ՝ հանել փութալով իր թերթը, Թայմզի հաստատած այդ լուրը հերքել արտօրաց, ըսելով թէ «Այդ լուրը անհաւատալի կը թուի մեզ»։

— Զըսե՞ս որ ատոր վրա՛յ է, անանկ է նէ ո՞ր թղթերուն գինը ամուր մնաց։

— Տարակոյս չըկայ, թող Լոնտրայի Թայմըզին ալ կարծէ թէ իւր հրատարակած լուրերը նշանակութիւն մ'ունին, մենք հոս փոՀՀ մ'ունինք որ, հալին չես ձգեր ամա, քաղաքական աշխարհին առջև հազար Թայմըզ մէկ փապուճով կը փախցնէ։

* * *

Թիւրքին մէկը անցած շաբթու նաւ մը նստելով Էյիպ երթալ կուզէ։ Նաւավարը որ հրէայ մըն էր սակարկութիւն ընելու համար կիմացնէ թէ 4 ղրշ. է նէօպէթը։

— Պէն պիլիրիմ, չէ՛ք, կը պատասխանէ Թիւրքը ու նաւակը կը ցատկէ։

Նաւավարը թիավարելու սկսելով, Թիւրքն ալ նստած տեղը երկար բարակ մտածման մէջ կընկղմի թէ ի՞նչ միջոցով կրնայ կուտ մը չը վճարած դուրս ելնել, երբ նաւամատոյցը հասնելով, նաւավարը «էյ» բրած միջոցին Թիին կոթը կամաց մը Թիւրքին ուսին կը դպչի։

Թիւրքն այս տեսնելուն պէս, պոյնան կը յափշտակէ — «ինչդ՝ «էօյէ»ն հէ՞ ըսելով խեղճ նաւավարին պատուական տփոց մը քաշելէն յետոյ դուրս կելնէ նաւէն ու կառնէ կը քալէ։

* * *

Անցեալ օր 3–4 «ՀՀՀՀ» պարոններ Բերա պարտէզ կը մտնեն, և քիչ մը օղի խմելէն վերջը, ունեցած պարտքերնին վճարելու համար կարսօնը կը կանչեն. նա ալ գալով օղիի շիշերուն թիւերը կը հաշուէ և մեծկակ դուսմար մը կը պահանջէ։ Ասոր վրայ մեր պարոնները թեպէտև կարսօնին ներկայացուցած դուսմարը չափազանց կը տեսնեն ալնէ, պարտիզին մէջ գտնուողներէն ամչնալով ձայն չը հանած ստակները կը համրեն և դուրս կելնեն։

Հետեւեալ իրիկուն դարձեալ սոյն պարոնները խօսք մէկ ընելով զատ զատ նոյն պարտէզը կերթան և զատ զատ տեղեր նստելով մէյմէկ շիշ օղի բերել կուտան և բոլորն ալ խմելէն վերջը շիշերուն կէսերէն աւելին պարզ ջրով կը լեցնեն. և կարսօնը կանչելով որչափ պարտք ունենալնին հարցուցած ատեն, նա՛ ալ նորէն թիւերուն կընայի և պարտքերնին կիմացընէ և անոնք ալ ուզուած ստակը վճարելով կը մեկնին։

Քիչ մը վերջը «Ֆ-ՖՀՀ» մեր պարոններէն աւելցած օղիները լրացնելու համար շիշերուն մէջ օղի լեցուցած ատեն, օղիին ճերմկիլը տեսնելով սոյն դործը մեր ընարեալ պարոններուն ըրած լինելը կը հասկնայ և կորոշուի որ ալ թուաւոր շիշով օղի չը ծախեն։

Օրթավախքֆիին արդի խմբագիր չիւրիւկ փորթուքալին կը ծանուցանենք դարձեալ թէ մեք Զ. շրջանի Մամուլներն անընդհատ, փոսթայի ծախքն ալ՝ մանրուր ստակ տալով, ղրկած ենք իրեն, և ինք մեր երկու բաժանորդագինները ցարդ վճարած չէ, թող բարեհաճի վճարել, վասն զի այդ 120 ղուրուշը հաստատապէս որոշած ենք նուիրել Գաղատիոյ սովատանջ ազգայնոց։

Փախուստն անկարելի է. մեզի հարցուց թէ ո՞ր շրջանի բաժանորդագինը կը պահանջենք. և մենք իրեն ծանուցինք թէ Զ. շրջանինն է որ կը պահանջենք։ Ալ ես թոքատ չէի, Սբվաղ էի, և այլն կցկտուր խօսքերով թող չփախչի. Զ. շրջանի Մամուլները չեմառած ըսելու չափ աներեսութիւն ունի՞ նէ, թող ան ըսէ։

Գալով 8 1/2 ոսկւոյ խնդրոյն նորէն կըսենք ո՛վ տուեր է մեզ, ու չէ կրցեր առնել. Գանտիլլեայի թաղ. խորհո՞ւրդն է, վարդուվեա՞ն է, ո՛վ է. թող ինքզինքը յայտնէ, և հաստատէ, և տուած ունի՞ նէ՝ առնէ։ Գանտիլլեայի թաղ. խորհրդոյ անդամք, որ իրենց ընտանեօքը, որդւովք և թոռամբք թատերական ներկայացման հանդիսատես եղած էին, աղէկ կընէին որ իրենց նստած լաժերնուն գինը վճարէին, և ուրիշներու օրինակ ըլլային, թերեւս ան ատեն Գանտիլլեայի վարժարանին նպաստ մ'ըլար։

ՏՈՔԹԷՕՐ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Այս Հայազգի ճարտար բժիշկը այս անգամ իր ընակութիւնը փոխադրեց Բերայի Սաքըզ աղաճի ճատտէ թիւ 12 տունը, որն որ իրեն դիմող ազգայնոց կը ծանուցուի։

ԵՆՈՎՔ ԷՖԷՆՏԻ ՃԻԼԱՃԵԱՆ

Ճարտարապետութեան, և գեղեցկութեան ամէն ճիւղերուն մանաւանդ արուեստից պատշաճող ձեւերուն քաջ հմտութիւն ունենալով, ազգայնոց կը ծանուցուի յատկապէս, որ այս տեսակ պիտոյքներ ունեցողները կրնան դիմել իրեն, և շատ դոհ պիտի ըլլան անոր ունեցած արուեստագիտական բարձր հանճարէն։

Զինքը գտնել ուզողը՝ առ այժմ կրնայ մեր դրասենեակէն տեղեկանալ։

ՕՐԱՑՈՑ

ՊԱՐԶ

1874 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ ԵՐԵՄԻԱ ՓԱՀԱՆԱՑԻ

Կը ծախուի դրավաճառաց քով ի դին 60 փարա։ Կեդրոնատեղին է Մէրճանը փոստըրմաճի խան վերնայարկ 28, վերոյիշեալ սենեակը յաճախորդաց համար բաց է ամեն օր ժամը 4 1/2 էն մինչև 6. Օրայոյցին ընդարձակ տեսակն ալ տպագրուելու վրայ ըլլալով մինչև ամոյս վերջերը պիտի հրատարակուի։

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Ե. ԱՑՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ս. Դ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3